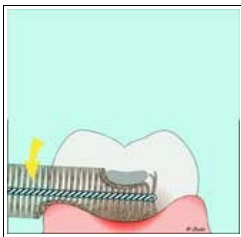

Fiksno-protetski nadomjesci – krunice i mostovi

HIGIJENA

Fiksno-protetski nadomjestak (krunica ili most) izgledom i funkcijom vjerno oponaša vaše prirodne zube koji nedostaju, ili koje smo zbog nekog od brojnih razloga odlučili "okruniti". Ipak, umjetni zubi nikada nemaju čvrstoću trajnih, te se ispod i između njih puno lakše nakuplja hrana, iz tog razloga treba ih čuvati i čistiti kao trajne, pa čak i bolje!

Higijena kod samostalnih **krunica** slična je higijeni kod prirodnih zuba. Treba ih četkati četkicom za zube, te čistiti koncem ili interdentalnom četkicom prostore između krunice i susjednih zuba.

Kod mostova održavanje higijene nešto je drugačije. U prostor ispod međučlana (zuba koji je nedostajao) nemoguće je ući zubnim koncem, tako da je obavezno korištenje interdentalne četkice. Mogu se koristiti i tuševi za usta, koji ispiru teško dostupne dijelove mlazom tekućine pod tlakom. Nakon čišćenja interdentalnom četkicom ispod međučlanova, te između mosta i susjednih zuba, svi zubi se normalno operu četkicom za zube.

KOMPLIKACIJE

1. PUCANJA - FRAKTURE

Iako daju osjećaj vlastitih zuba, prilikom žvakanja treba biti pažljiv i izbjegavati orahe, bademe, lješnjake i svu ostalu tvrdu hranu, jer postoji veća mogućnost pucanja! Krunice i mostovi koji nadoknađuju prednje zube posebno su osjetljivi na horizontalne i kose sile, te njima ne bi trebalo odgrizati tvrdu hranu, nego hranu treba narezati ili otkidati manje komadiće i onda ih stavljati u usta. Pucanja keramike ili estetskih materijala u nekim je slučajevima moguće sanirati bez da se protetski rad ponovno izrađuje, no kod većih pucanja ponekad to nije moguće već je potrebno ponovno izraditi novi nadomjestak.

U slučaju da dođe do frakture korijena zuba – zub je uglavnom potrebno izvaditi i napraviti novo protetsko rješenje.

2. PULPITIS (ODUMIRANJE ŽIVCA)

Prilikom brušenja zuba može doći do termičke ozljede živca. Ovo se najčešće događa ako je zub bio nagnut, te ga treba izravnati kako bi se mogao mosnom konstrukcijom spojiti s drugim zubom ili zbog estetskih razloga.

Ako stomatolog predvidi sa sigurnošću da će se ovo dogoditi, endodontski zahvat se napravi prije brušenja. Ipak, u određenom broju slučajeva dogodi se "neplanirano" odumiranje živca, te se endodoncija mora napraviti poslije cementiranja mosta. U tom slučaju se napravi rupica kroz most s unutrašnje strane zuba kod prednjih zubi, ili s grizne plohe kod stražnjih zubi. Nakon endodoncije otvor se zatvori sa ispunom, te ne smeta ni funkciji ni estetici.

U slučajevima kada je zub opskrbljen i nadogradnjom (umetkom u korijenski kanal zuba) te je zbog toga nemoguće provesti endodontski postupak, u nekim slučajevima mogući su kirurški zahvati poput apikotomije kojima se proces može sanirati.

3. UPALA ZUBNOG MESA (GINGIVITIS)

Najlakša je, ali i najčešća komplikacija. Kako bi izbjegli ovu komplikaciju, potrebno je održavati besprijekornu higijenu, te povremeno po potrebi dolaziti stomatologu na profesionalno čišćenje. Ako se gingivitis ne sanira može prijeći u parodontitis i parodontozu.

4. POVLAČENJE ZUBNOG MESA (RECESIJA GINGIVE)

Kao reakcija na strano tijelo kod nekih je ljudi moguće povlačenje zubnog mesa. Naglašavamo da je ovo najčešće posljedica lošeg održavanja higijene (zapravo sljedeći stadij prije nabrojene komplikacije – gingivitisa - ako isti nije saniran). Samo u iznimno malom broju slučajeva dolazi do povlačenja gingive koje nije posljedica lošeg održavanja higijene. Materijali koji se koriste za fiksno protetske radove su biokompatibilni i alergijske reakcije na te materijale iznimno su rijetke.

5. FANTOMSKA BOL

Ponekad se, nakon postavljanja mosta, može javiti bol, kojoj nije uzrok niti odumiranje živca, niti upala zubnog mesa, niti išta slično. Ovakva vrsta boli je sporadična, različitog intenziteta i trajanja, makar najčešće dolazi do brze, kratkotrajne senzacije koja prolazi u nekoliko sekundi. Ova je komplikacija rijetka, ali se događa. U slučaju da je bol jaka i ne jenjava kroz nekoliko mjeseci, budući da nam nije poznat uzrok, nažalost jedino je rješenje skidanje rada.

6. ODCEMENTIRAVANJE RADA

Benigna komplikacija do koje može doći zbog nesavršenosti cementnih materijala. Rijetko kada se most odcementira odjednom, pacijent obično prvo osjeti klimanje, te ima vremena da ode do stomatologa kako bi se rad ponovno zacementirao. Veća komplikacija može nastati ako se rad odcementira na jednom kraju, a na drugom dobro drži i ne da se skinuti. U takvim, iznimnim slučajevima potrebno je prepiliti most.

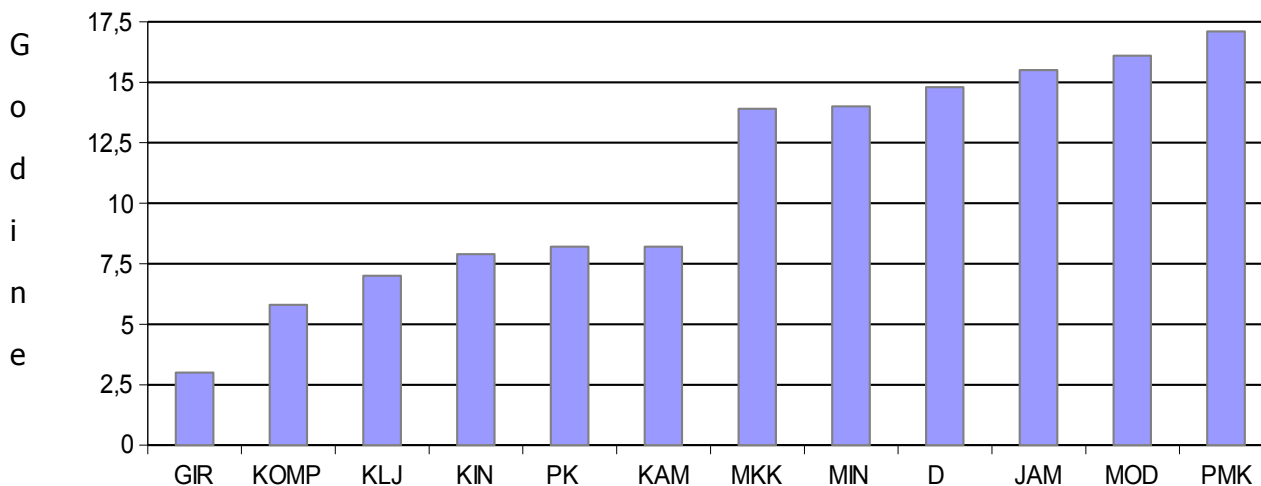

Vrste fiksnih radova

	Estetika	Čvrstoća	Trajnost	Trošenje zubi u suprotnom luku	Vezivanje za zubna tkiva	Potreban obujam brušenja zuba	Cijena (1-niska, 5-visoka)
Metal-keramički	Vrlo dobra	Odlična	Vrlo dobra	Pojačano	Dobro	Dosta brušenja	4
Potpuno keramički	Odlična	Vrlo dobra	Vrlo dobra	Pojačano	Dobro	Najviše brušenja	5
Staklenim vlaknima ojačani kompoziti	Odlična	Osrednja	Osrednja	Nisko	Odlično	Manje brušenja u odnosu na metalker.	3
Potpuno metalni	Loša	Odlična	Odlična	Nisko	Dobro	Najmanje brušenja	2,5

Rok trajanja

Pod uspješnom terapijom smatramo restauraciju zuba/zubi na 5 godina – računa se da otprilike toliko vremena današnji stomatološki materijali mogu održati svoja funkcijska i estetska svojstva – sve dulje od toga je bonus! Rok trajanja ipak je individualan kod svakog pacijenta, ovisno o veličini i kompliciranosti rada te također ovisi o biološkoj osnovi – podlozi.

GIR - ispun iz glasionomera, **KOM** - kompozitni ispun ili krunica, **KLJ** - keramička ljuskica, **KIN** - keramički inlay, **PK** - potpuna keramička krunica, **KAM** - komplicirani amalgamski ispun, **MKK** - metal keramička krunica, **MIN** - metalni inlay, **DK** – djelomična (¾) krunica, **JAM** - jednostavni amalgamski ispun, **MOD** - metalni (zlatni) onlay, **PMK** - potpuna metalna krunica